

No. 29188

**CZECHOSLOVAKIA
and
SWITZERLAND**

**Agreement on the promotion and reciprocal protection of
investments (with protocol). Signed at Berne on 5 Oc-
tober 1990**

Authentic texts: Czech, German and English.

Registered by Czechoslovakia on 22 October 1992.

**TCHÉCOSLOVAQUIE
et
SUISSE**

**Accord concernant la promotion et la protection réciproque
des investissements (avec protocole). Signé à Berne le
5 octobre 1990**

Textes authentiques : tchèque, allemand et anglais.

Enregistré par la Tchécoslovaquie le 22 octobre 1992.

[CZECH TEXT — TEXTE TCHÈQUE]

DOHODA MEZI ČESKOU A SLOVENSKOU FEDERATIVNÍ REPUBLIKOU A ŠVÝCARSKOU KONFEDERACÍ O PODPOŘC A VZÁJCMNĚ OCHRANĚ INVESTIC

Preamble

Česká a Slovenská Federativní Republika a Švýcarská konfederace

vedeny přáním rozvíjet hospodářskou spolupráci k vzájemnému prospěchu obou států,

ve snaze vytvořit a zajistit výhodné podmínky pro investice investorů jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany,

jsouce přesvědčeny o potřebě podporovat a chránit zahraniční investice s cílem posílení hospodářské prosperity obou států,

majíce na zřeteli závěrečný akt konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě,

dohodly se takto:

Článek 1

Definice

Pro účely této Dohody:

/1/ Pojem "investor" zahrnuje s ohledem na obě smluvní strany

a/ fyzické osoby, které jsou v souladu se zákony příslušné smluvní strany jejími občany;

b/ právnické osoby, včetně společností, korporací, obchodních společností a jiných organizací, které jsou zřízeny nebo jinak právně založeny podle zákonů této smluvní strany a mají své sídlo a provozují skutečnou hospodářskou činnost na území této smluvní strany;

c/ právnické osoby založené v souladu s právním řádem kteréhokoli státu, které jsou přímo nebo nepřímo kontrolovány občany této smluvní strany nebo právníckými osobami, majícími sídlo a provozujícími skutečnou hospodářskou činnost na území této smluvní strany.

/2/ pojem "investice" zahrnuje všechny druhy majetkových hodnot, zejména:

a/ movitý a nemovitý majetek a všechna věcná práva, jako jsou služebnosti, hypotéky, práva zástavní a záruky;

b/ akcie, podíly nebo jakékoli jiné druhy účasti na společnostech;

c/ nároky a práva k jakémukoli plnění, které má hospodářskou hodnotu;

d/ práva autorská, průmyslová vlastnická práva jako jsou patenty, užitkové vzory, průmyslové vzory nebo modely, ochranné známky v obchodu nebo službách, obchodní názvy, označení původu, know-how a goodwill;

e/ oprávnění podle veřejného práva, včetně oprávnění vzhledávat, těžit a využívat přírodní zdroje, jako i všechna ostatní práva poskvtnutá zákonem, smlouvou nebo rozhodnutím příslušného místa v souladu s právním řádem.

/3/ Pojem "výnosy" znamená částky plynoucí z investice a zahrnuje zejména zisky, úroky, přírůstky kapitálu, dividendy, licenční a jiné poplatky.

Článek 2

Okruh působnosti

/1/ Tato Dohoda se vztahuje na investice zřízené na území jedné smluvní strany investory druhé smluvní strany, pokud byly zřízeny po 1. lednu 1950 v souladu s právním řádem první smluvní strany.

/2/ Tato dohoda se nevztahuje na práva a závazky smluvních stran ve vztahu k investicím, které se nenacházejí v okruhu působnosti této Dohody.

Článek 3

Podpora, povolení

/1/ Každá smluvní strana bude na svém území podporovat investice investorů druhé smluvní strany a připustí takové investice v souladu se svým právním řádem.

/2/ Jestliže smluvní strana povolila investici na svém území, zaručuje této investici potřebná povolení v souladu se

svým právním řádem, včetně těch, která souvisejí s výkonem licenčních dohod a smluv o technické, obchodní nebo administrativní pomoci. Každá smluvní strana bude podporovat, kdykoli to bude třeba, vydání potřebných povolení týkajících se činnosti poradců a jiných odborníků cizí státní příslušnosti.

Článek 4

Ochrana, zacházení

/1/ Každá smluvní strana bude chránit na svém území investice investorů druhé smluvní strany, které byly založeny v souladu s jejím právním řádem, a nebude překážet neoprávněnými nebo diskriminačními opatřeními správě, udržování, užívání, využití, rozšíření, prodeji nebo likvidaci těchto investic. Každá smluvní strana vydá zejména potřebná povolení uvedená v článku 3 odstavce /2/ této Dohody.

/2/ Každá smluvní strana zajistí na svém území řádné a spravedlivé zacházení s investicemi investorů druhé smluvní strany. Toto zacházení nebude méně příznivé než zacházení zaručené každou smluvní stranou investicím vlastních investorů na svém území nebo zaručené každou smluvní stranou investicím investorů zemí požívajících na jejím území nejvyšších výhod, je-li toto zacházení příznivější. Podniky se zahraniční majetkovou účastí, na nichž se podílejí investoři obou smluvních stran, budou požívat shora uvedeného zacházení jako hospodářský subjekt.

/3/ Zacházení podle doložky nejvyšších výhod se nebude vztahovat na výhody, které obě smluvní strany poskytují investo-

rům třetího státu podle dohody o zamezení dvojího zdanění nebo dohodv zakládající zónu volného obchodu, celní unii nebo společný trh.

Článek 5

volné převody

/1/ Každá smluvní strana, na jejímž území byly zřízeny investice investorů druhé smluvní strany, zaručí těmto investorům volný převod plateb, které souvisejí s investicemi, zejména

a/ výnosů z investic,

b/ částek vztahujících se k půjčkám poskytnutým investici,

c/ dodatečného zvýšení kapitálu, jehož je třeba k udržení nebo rozvoji investice,

d/ výnosů z prodeje nebo částečné nebo úplné likvidace investice, včetně případného zhodnocení kapitálu.

/2/ Investoři budou oprávněni k nákupu jakýchkoli částek cizí měny podle úředního kursu pro převody podle odstavce /1/ tohoto článku.

Článek 6

Zbavení vlastnictví, náhrada

/1/ Žádná ze smluvních stran neprovede proti investicím investorů druhé smluvní strany přímá ani nepřímá opatření směru-

jící k vyvlastnění, znárodnění nebo jakémukoli jinému opatření majícímu stejnou povahu nebo výsledek, s výjimkou opatření provedených ve veřejném zájmu, nemajících diskriminační povahu, která jsou provedena podle zákona za předpokladu, že za ně bude poskytnuta skutečná a přiměřená náhrada. Výše náhrady, včetně úroků, bude poskytnuta v měně státu, z něhož investice pochází a bude zaplácena bez prodlení osobě k tomu oprávněné bez ohledu na to, kde je její sídlo nebo bydliště.

/2/ Investoři jedné smluvní strany, jejichž investice utrpěly ztráty v důsledku války nebo jiného ozbrojeného konfliktu, revoluce, výjimečného stavu nebo povstání, k nimž došlo na území druhé smluvní strany, obdrží od druhé smluvní strany náhradu podle článku 4 odstavce /2/ této Dohody, v podobě restituce, náhrady nebo jiného opatření.

Článek 7

výhodnější předpisy

.. Jestliže právní předpisy jedné smluvní strany poskytnou investorovi zacházení příznivější, než jaké mu poskytuje tato Dohoda, budou mít tyto předpisy přednost před ustanoveními této Dohody.

Článek 8

Zásady subroqace /vstupu do práv investorů/

Poskytne-li jedna smluvní strana platbu svému občanovi nebo společnosti z důvodu záruky na investici, kterou

uskutečnili na území druhé smluvní strany, druhá smluvní strana uzná převod všech práv nebo nároků občana nebo společnosti na první smluvní stranu a vstup první smluvní strany do těchto práv a nároků /subrogaci/.

Článek 9

Spory mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany

/1/ V zájmu urovnání sporů mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany týkající se investic se uskuteční jednání mezi zúčastněnými stranami, pokud se nejedná o záležitosti spadající pod článek 10 této Dohody /spory mezi smluvními stranami/.

/2/ Pokud tato jednání nevyústí v řešení během šesti měsíců, bude spor na žádost investora předložen rozhodčímu soudu. Rozhodčí soud bude ustanoven takto:

a/ Rozhodčí soud bude ustaven pro každý jednotlivý případ. Nedohodnou-li se strany ve sporu jinak, každá z nich určí jednoho rozhodce a tyto dva rozhodci jmenují občana třetího státu jako předsedu. Rozhodci budou určeni do dvou měsíců od obdržení žádosti o rozhodčí řízení a předseda jmenován do dalších dvou měsíců.

b/ Nebvly-li dodrženy lhůty uvedené v odstavci a/ tohoto článku a nedojde-li k žádné jiné dohodě, je kterákoli strana ve sporu oprávněna obrátit se na předsedu Rozhodčího soudu Mezinárodní obchodní komory v Paříži se žádostí, aby učinil potřebná jmenování. Brání-li nějaká překážka uvedenému předsedovi, aby vyhověl této žádosti nebo je-li občanem jedné ze smluvních stran, je třeba postupovat obdobně jako je uvedeno v odstavci /5/ článku 10 této Dohody.

c/ Pokud se strany ve sporu nedohodnou jinak, stanoví takto ustanovený rozhodčí soud svá procesní pravidla. Jeho rozhodnutí jsou konečná a závazná. Každá smluvní strana zajistí uznání a výkon rozhodnutí rozhodčího soudu.

d/ Každá strana ve sporu hradí výlohy svého vlastního člena rozhodčího soudu a svého zastupení v rozhodčím řízení; výlohy předsedy a ostatní výlohy hradí obě strany ve sporu rovným dílem. Rozhodčí soud však může ve svém rozhodnutí určit nastejně podíly obou účastníků na výlohách a toto rozhodnutí je pro obě strany závazné.

/3/ v případě, že jsou obě smluvní strany členy Washingtonské úmluvy z 18. března 1965 o řešení sporů o investicích mezi státy a občany jiných států, mohou být spory podle tohoto článku na žádost investora jako alternativa postupu uvedeného v odstavci /2/ tohoto článku, postoupeny Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů o investicích.

/4/ Smluvní stát, jenž je stranou ve sporu, nesmí ani v průběhu řízení uvedeného v odstavcích /2/ a /3/ tohoto článku, ani při výkonu vyneseného rozsudku uvést na svou obhajobu, že investor obdržel náhradu v rámci pojistné smlouvy pokrývající celou způsobenou škodu nebo její část.

/5/ Žádný smluvní stát nebude usilovat o řešení sporu, který již byl předložen rozhodčímu soudu, diplomatickou cestou, pokud nedojde k tomu, že druhý smluvní stát nebude dodržovat rozhodnutí vynesené rozhodčím soudem nebo je nebude plnit.

Článek 10

Spory mezi smluvními stranami

/1/ Spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu nebo použití této Dohody budou řešeny diplomatickou cestou.

/2/ Nedojde-li v průběhu dvanácti měsíců od započetí sporu k dohodě mezi smluvními stranami, bude tento spor na žádost kterékoliv smluvní strany předložen rozhodčímu soudu složenému ze tří členů. Každá smluvní strana určí jednoho rozhodce a tyto dva rozhodci jmenují občana třetího státu jako předsedu.

/3/ Pokud jedna smluvní strana neurčí svého rozhodce a pokud k tomu nedojde ani do dvou měsíců po vyzvání druhou smluvní stranou, tento rozhodce bude určen na žádost druhé smluvní strany předsedou Mezinárodního soudního dvora.

/4/ Nedojde-li mezi rozhodci k dohodě o volbě předsedy do dvou měsíců po jejich jmenování, jmenuje uvedeného předsedu na žádost kterékoliv smluvní strany předseda Mezinárodního soudního dvora.

/5/ Brání-li v případech uvedených v odstavcích /3/ a /4/ tohoto článku předsedovi Mezinárodního soudního dvora nějaká překážka v tom, aby vyhověl uvedené žádosti, nebo je-li občanem některé ze smluvních stran, provede jmenování místopředseda, a pokud i jemu brání nějaká překážka v tom, aby tak učinil, nebo je-li občanem některé ze smluvních stran, provede jmenování služebně nejstarší člen Mezinárodního soudního dvora, jenž není občanem žádné ze smluvních stran.

/6/ Pokud se smluvní strany nerozhodnou jinak, stanoví tento soud svá procesní pravidla.

/7/ Rozhodnutí tohoto soudu jsou konečná a závazná pro obě smluvní strany.

Článek 11

Dodržování závazků

Každá smluvní strana trvale zaručuje dodržování závazků ve vztahu k investicím investorů druhé smluvní strany, které převzala.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

/1/ Tato Dohoda vstoupí v platnost dnem, kdy se obě smluvní strany navzájem uvědomí, že jsou splněny ústavní požadavky pro uzavírání mezinárodních dohod a jejich vstup v platnost a zůstane v platnosti po dobu deseti let. Pokud nebude písemně oznámeno vypovězení Dohody šest měsíců před uplynutím této doby, platnost Dohody se považuje za prodlouženou ve stejném rozsahu na období pěti let a tento postup se bude stále opakovat.

/2/ V případě vypovědi této Dohody zůstávají ustanovení článků 1 až 11 nadále v platnosti pro investice uskutečněné před datem vypovědi a to po dobu deseti let.

Dáno v *Bernu*..... dne *5. srpna* ^{sr.} *1990*.....

ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, německém a anglickém, z nichž každé má stejnou platnost. ve sporných případech je rozhodující anglické znění.

Za Českou a Slovenskou Federativní Republiku:

[Signed — Signé]¹

Za Švýcarskou konfederaci:

[Signed — Signé]²

¹ Signed by Václav Klaus — Signé par Václav Klaus.

² Signed by Jean-Pascal Delamuraz — Signé par Jean-Pascal Delamuraz.

PROTOKOL

Při podpisu Dohody mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Švýcarskou konfederací o podpoře a vzájemné ochraně investic se podepsaní zplnomocněnci ve vztahu k článku 1 dohodli na následujícím vysvětlení, které je považováno za nedílnou součást uvedené Dohody.

/1/ investor podle článku 1, odstavec /1/, písmeno c/ může být požádán o poskytnutí důkazu o kontrole příslušné investice, aby byl uznán smluvní stranou, na jejímž území investice byla nebo má být uskutečněna, za investora druhé smluvní strany.

/2/ investoři, na něž se vztahuje článek 1, odstavec /1/, písmeno c/ nemohou vznést nárok podle článku 6 této Dohody, pokud byla náhrada poskytnuta v souladu s obdobným ustanovením v jiné dohodě o ochraně investic, uzavřené smluvní stranou, na jejímž území byla investice uskutečněna.

Dáno v *Berna* dne *5. října 1990*

ve dvou původních vyhotoveních v jazyce českém, německém a anglickém, z nichž každé má stejnou platnost. ve sporných případech je rozhodující anglické znění.

Za Českou a Slovenskou Federativní Republiku:

[Signed — Signé]¹

Za Švýcarskou konfederaci:

[Signed — Signé]²

¹ Signed by Václav Klaus — Signé par Václav Klaus.

² Signed by Jean-Pascal Delamuraz — Signé par Jean-Pascal Delamuraz.

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

ABKOMMEN ZWISCHEN DER TSCHECHISCHEN UND SLOVAKISCHEN FÖDERATIVEN REPUBLIK UND DER SCHWEIZERISCHEN EIDGENOSSENSCHAFT ÜBER DIE FÖRDERUNG UND DEN GEGENSEITIGEN SCHUTZ VON INVESTITIONEN

Präambel

Die Tschechische und Slowakische Föderative Republik und die Schweizerische Eidgenossenschaft,

vom Wunsche geleitet, die wirtschaftliche Zusammenarbeit zwischen den beiden Staaten zum beiderseitigen Nutzen zu verstärken,

im Bestreben, günstige Bedingungen für Investitionen von Investoren der einen Vertragspartei auf dem Gebiete der anderen Vertragspartei zu schaffen und zu erhalten,

in der Erkenntnis, dass die Förderung und der Schutz von Investitionen zur Mehrung des wirtschaftlichen Wohlstandes in beiden Staaten beitragen,

in Erwägung der Schlussakte der Konferenz über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa,

haben folgendes vereinbart:

Artikel 1

Begriffsbestimmungen

Für die Zwecke dieses Abkommens:

- (1) bezieht sich der Begriff "Investor" hinsichtlich beider Vertragsparteien auf
 - a) natürliche Personen, die gemäss der Gesetzgebung der betreffenden Vertragspartei ihre Staatsangehörige sind;

- b) juristische Gebilde, einschliesslich Gesellschaften, Körperschaften, geschäftliche Vereinigungen und andere Organisationen, die nach dem Recht der betreffenden Vertragspartei konstituiert oder sonstwie rechtmässig organisiert sind und ihren Sitz im Gebiet derselben Vertragspartei haben und dort eine echte Wirtschaftstätigkeit entfalten;
 - c) juristische Gebilde, die nach dem Recht eines beliebigen Staates gegründet sind und direkt oder indirekt von Staatsangehörigen der betreffenden Vertragspartei oder von juristischen Gebilden kontrolliert werden, die ihren Sitz im Gebiet der betreffenden Vertragspartei haben und dort eine echte Wirtschaftstätigkeit entfalten.
- (2) umfasst der Begriff "Investitionen" alle Arten von Vermögenswerten und Guthaben, insbesondere
- a) bewegliche und unbewegliche Vermögenswerte sowie sämtliche dinglichen Rechte wie Dienstbarkeiten, Hypotheken, Pfandrechte und Nutznießungen;
 - b) Aktien, Anteile und andere Formen der Beteiligung an Gesellschaften;
 - c) Forderungen und Rechte auf irgendwelche Leistungen, die einen wirtschaftlichen Wert aufweisen;
 - d) Urheberrechte, gewerbliche Eigentumsrechte (wie Patente, Gebrauchsmuster, gewerbliche Muster und Modelle, Fabrik-, Handels- und Dienstleistungsmarken, Handelsnamen, Ursprungsbezeichnungen), "Know-how" und "Goodwill";
 - e) Öffentlich-rechtliche Konzessionen, einschliesslich solcher zur Prospektion, Gewinnung und Verwertung von natürlichen Ressourcen, sowie sämtliche anderen Rechte, die durch Gesetz, Vertrag oder Entscheidung einer Behörde in Anwendung des Gesetzes eingeräumt werden;
- (3) bezeichnet der Begriff "Erträge" diejenigen Beträge, die eine Investition erbringt und umfasst insbesondere, wenn auch nicht ausschliesslich, Gewinne, Zinsen, Kapitalzuwächse, Dividenden, Lizenz- und andere Gebühren.

Artikel 2

Anwendungsbereich

- (1) Dieses Abkommen ist anwendbar auf Investitionen innerhalb des Gebietes einer Vertragspartei, welche nach dem 1. Januar 1950 von Investoren der anderen Vertragspartei in Uebereinstimmung mit den Gesetzen und übrigen Rechtsvorschriften der ersten Vertragspartei getätigt wurden.
- (2) Dieses Abkommen berührt nicht die Rechte und Pflichten der Vertragsparteien hinsichtlich Investitionen, die nicht in den Anwendungsbereich des Abkommens fallen.

Artikel 3

Förderung, Zulassung

- (1) Jede Vertragspartei fördert auf ihrem Gebiet Investitionen von Investoren der anderen Vertragspartei und lässt diese Investitionen in Uebereinstimmung mit ihren Gesetzen und übrigen Rechtsvorschriften zu.
- (2) Hat eine Vertragspartei auf ihrem Gebiet eine Investition zugelassen, so erteilt sie in Uebereinstimmung mit ihren Gesetzen und übrigen Rechtsvorschriften die im Zusammenhang mit der Investition erforderlichen Bewilligungen, einschliesslich solcher für die Durchführung von Lizenzverträgen und von Verträgen über technische, kommerzielle oder administrative Unterstützung. Jede Vertragspartei ist bestrebt, die Bewilligungen zu erteilen, die gegebenenfalls für die Tätigkeit von Beratern und anderen qualifizierten Personen fremder Staatsangehörigkeit erforderlich sind.

Artikel 4

Schutz, Behandlung

- (1) Jede Vertragspartei schützt auf ihrem Gebiet die in Uebereinstimmung mit ihrer Gesetzgebung und übrigen Rechtsvorschriften von Investoren der anderen Vertrags-

partei getätigten Investitionen und unterlässt es, die Verwaltung, den Unterhalt, den Gebrauch, die Nutzniessung, die Erweiterung, den Verkauf und die Liquidation solcher Investitionen durch ungerechtfertigte oder diskriminierende Massnahmen zu behindern. Insbesondere erteilt jede Vertragspartei die Bewilligungen, die in Artikel 3, Absatz (2) dieses Abkommens erwähnt sind.

- (2) Jede Vertragspartei stellt auf ihrem Gebiet eine gerechte und billige Behandlung der Investitionen von Investoren der anderen Vertragspartei sicher. Diese Behandlung darf nicht weniger günstig sein als jene, welche die Vertragspartei Investitionen angedeihen lässt, die auf ihrem Gebiet von eigenen Investoren getätigt wurden, oder als die Behandlung, die Investitionen von Investoren der am meisten begünstigten Nation geniessen, sofern diese Behandlung günstiger ist. Gemeinschaftsunternehmen (Joint Ventures), an denen Investoren beider Vertragsparteien beteiligt sind, kommen als wirtschaftliche Einheit in den Genuss der vorerwähnten Behandlung.
- (3) Die Meistbegünstigung bezieht sich nicht auf Vorteile, welche eine Vertragspartei den Investoren eines Drittstaates aufgrund eines Doppelbesteuerungsabkommens oder eines Abkommens gewährt, das eine Freihandelszone, eine Zollunion oder einen gemeinsamen Markt begründet.

Artikel 5

Freier Transfer

- (1) Jede Vertragspartei, auf deren Gebiet Investoren der anderen Vertragspartei Investitionen getätigt haben, gewährt diesen Investoren den freien Transfer von Zahlungen im Zusammenhang mit diesen Investitionen, namentlich der
 - a) Erträge der Investitionen;
 - b) Beträge im Zusammenhang mit Darlehen, die für die Investitionen aufgenommen wurden;
 - c) zusätzlichen Kapitaleleistungen, die für den Unterhalt oder die Ausweitung der Investitionen erforderlich sind;

- d) Erlöse aus dem Verkauf oder der teilweisen oder vollständigen Liquidation einer Investition, einschliesslich allfälliger Wertzunahmen.
- (2) Für den Transfer gemäss Absatz (1) dieses Artikels haben die Investoren das Recht, jeglichen Betrag an ausländischer Währung zum offiziellen Wechselkurs zu kaufen.

Artikel 6

Enteignung, Entschädigung

- (1) Keine Vertragspartei darf direkt oder indirekt Enteignungs- oder Verstaatlichungsmassnahmen oder irgendwelche andere Massnahmen derselben Art oder mit derselben Wirkung gegenüber Investitionen von Investoren der anderen Vertragspartei treffen, es sei denn, solche Massnahmen erfolgten im öffentlichen Interesse, seien nicht diskriminierend und entsprächen den gesetzlichen Vorschriften sowie vorausgesetzt, dass eine wertentsprechende und tatsächlich verwertbare Entschädigung vorgesehen ist. Der Entschädigungsbetrag einschliesslich Zinsen ist in der Währung des Herkunftslandes der Investition zu zahlen und dem Berechtigten ohne Verzögerung und unabhängig von seinem Wohn- oder Geschäftssitz zu überweisen.
- (2) Investoren einer Vertragspartei, deren Investitionen als Folge eines Krieges oder eines anderen bewaffneten Konfliktes, einer Revolution, eines Ausnahmezustandes oder einer Rebellion auf dem Gebiet der anderen Vertragspartei Schaden genommen haben, haben Anspruch darauf, von der letzteren hinsichtlich Rückerstattung, Entschädigung, Abfindung oder anderer Entgelte nach Massgabe von Artikel 4, Absatz (2) dieses Abkommens behandelt zu werden.

Artikel 7

Günstigere Bedingungen

Sofern gesetzliche Bestimmungen einer Vertragspartei dem Investor eine günstigere Behandlung zuerkennen als jene, die im vorliegenden Abkommen vorgesehen ist, gehen diese Bestimmungen dem Abkommen vor.

Artikel 8

Grundsatz der Subrogation

Leistet eine Vertragspartei einem Staatsangehörigen oder einer Gesellschaft eine Zahlung in Erfüllung einer Garantiepflicht, die sie bezüglich einer Investition im Gebiet der anderen Vertragspartei eingegangen ist, so anerkennt die letztere Vertragspartei den Uebergang aller Rechte oder Ansprüche dieses Staatsangehörigen oder dieser Gesellschaft auf die erste Vertragspartei sowie deren Eintritt in die betreffenden Rechte oder Ansprüche.

Artikel 9

Meinungsverschiedenheiten zwischen einer Vertragspartei und einem Investor der anderen Vertragspartei

- (1) Zur Lösung von Meinungsverschiedenheiten über Investitionen zwischen einer Vertragspartei und einem Investor der anderen Vertragspartei finden, unbeschadet von Artikel 10 dieses Abkommens (Meinungsverschiedenheiten zwischen Vertragsparteien), Beratungen zwischen den betroffenen Parteien statt.
- (2) Führen diese Beratungen innerhalb von sechs Monaten nicht zu einer Lösung, wird die Meinungsverschiedenheit auf Antrag des Investors einem Schiedsgericht unterbreitet. Dieses Schiedsgericht wird wie folgt bestellt:
 - a) Das Schiedsgericht wird von Fall zu Fall gebildet. Vorbehaltlich einer anderslautenden Verständigung zwischen den betroffenen Parteien, bezeichnet jede von ihnen einen Schiedsrichter, und diese beiden Schiedsrichter wählen einen Angehörigen eines Drittstaates als Obmann. Die Bezeichnung der Schiedsrichter erfolgt innerhalb von zwei Monaten nach Empfang des Gesuchs um ein Schiedsverfahren, und der Obmann ist innerhalb der folgenden zwei Monate zu wählen.
 - b) Wurden die in lit. a) festgelegten Fristen nicht eingehalten, kann jede Streitpartei, vorbehaltlich einer anderslautenden Vereinbarung, den Präsidenten des Schiedshofes der Internationalen Handelskammer in Paris ersuchen, die erforderlichen Ernennungen vorzunehmen. Ist der Präsident an seiner Mandatsausübung verhindert oder ist

er Staatsangehöriger einer der beiden Vertragsstaaten, so ist Artikel 10, Absatz (5) dieses Abkommens mutatis mutandis anzuwenden.

- c) Vorbehältlich einer anderslautenden Vereinbarung zwischen den Streitparteien regelt das Schiedsgericht sein Verfahren selbst. Seine Entscheide sind endgültig und bindend. Jede Vertragspartei stellt die Anerkennung und Vollstreckung der Schiedssprüche sicher.
- d) Jede Streitpartei trägt die Kosten ihres eigenen Schiedsrichters und ihrer Vertretung im Schiedsverfahren. Die Kosten des Obmannes und die übrigen Aufwendungen werden von den Parteien zu gleichen Teilen getragen. Das Schiedsgericht kann jedoch in seinem Schiedsspruch eine andere Verteilung der Kosten vornehmen; ein solcher Entscheid ist für beide Parteien verbindlich.
- (3) Wenn beide Vertragsparteien der Washingtoner Konvention vom 18. März 1965 zur Beilegung von Investitionsstreitigkeiten zwischen Staaten und Angehörigen anderer Staaten beigetreten sind, können auf Antrag des Investors Meinungsverschiedenheiten gemäss diesem Artikel anstatt dem Schiedsgericht nach Absatz (2) dieses Artikels dem Internationalen Zentrum zur Beilegung von Investitionsstreitigkeiten unterbreitet werden.
- (4) Die am Streit beteiligte Vertragspartei kann in keiner Phase des Verfahrens nach Absatz (2) oder Absatz (3) dieses Artikels oder des Vollstreckungsverfahrens des entsprechenden Urteils den Einwand erheben, der Investor habe aufgrund eines Versicherungsvertrags eine Entschädigung für einen Teil oder die Gesamtheit des entstandenen Schadens erhalten.
- (5) Keine Vertragspartei wird einen Streitfall, der einem Schiedsgericht unterbreitet wurde, auf diplomatischem Wege weiterverfolgen, es sei denn, die andere Vertragspartei befolge den von einem Schiedsgericht erlassenen Schiedsspruch nicht.

Artikel 10

Meinungsverschiedenheiten zwischen den Vertragsparteien

- (1) Meinungsverschiedenheiten zwischen den Vertragsparteien bezüglich Auslegung oder Anwendung der Bestimmungen dieses Abkommens sind auf diplomatischem Wege beizulegen.
- (2) Falls die beiden Vertragsparteien sich nicht innerhalb von zwölf Monaten nach Ausbruch der Streitigkeit verständigen können, ist sie auf Ersuchen der einen oder anderen Vertragspartei einem aus drei Mitgliedern bestehenden Schiedsgericht zu unterbreiten. Jede Vertragspartei bezeichnet einen Schiedsrichter; diese beiden Schiedsrichter ernennen einen Angehörigen eines Drittstaates als Obmann.
- (3) Falls eine Vertragspartei ihren Schiedsrichter nicht bezeichnet und der Aufforderung der anderen Vertragspartei, innerhalb von zwei Monaten diese Bezeichnung vorzunehmen, nicht nachkommt, so wird der Schiedsrichter auf Ersuchen der letzteren Vertragspartei vom Präsidenten des Internationalen Gerichtshofes ernannt.
- (4) Können sich die beiden Schiedsrichter nicht innerhalb von zwei Monaten nach ihrer Bezeichnung auf die Wahl des Obmannes einigen, so wird dieser auf Verlangen einer der beiden Vertragsparteien vom Präsidenten des Internationalen Gerichtshofes ernannt.
- (5) Ist der Präsident des Internationalen Gerichtshofes in den in Absatz (3) und Absatz (4) erwähnten Fällen an seiner Mandatsausübung verhindert, oder ist er Staatsangehöriger einer der beiden Vertragsparteien, so werden die Ernennungen vom Vizepräsidenten vorgenommen. Ist auch dieser verhindert oder Staatsangehöriger einer der beiden Vertragsparteien, so werden die Ernennungen durch das amtsälteste Mitglied des Gerichtshofes vorgenommen, das nicht Staatsangehöriger einer Vertragspartei ist.
- (6) Sofern die Vertragsparteien nichts anderes bestimmen, regelt das Schiedsgericht sein Verfahren selber.

- (7) Die Entscheide des Schiedsgerichts sind für die Vertragsparteien endgültig und bindend.

Artikel 11

Einhaltung von Verpflichtungen

Jede Vertragspartei gewährleistet zu jedem Zeitpunkt die Einhaltung der durch sie bezüglich der Investitionen von Investoren der anderen Vertragspartei eingegangenen Verpflichtungen.

Artikel 12

Schlussbestimmungen

- (1) Das vorliegende Abkommen tritt am Tage in Kraft, an dem sich die beiden Vertragsparteien mitteilen, dass die verfassungsmässigen Vorschriften für den Abschluss und das Inkrafttreten von internationalen Abkommen erfüllt sind, und gilt für die Dauer von zehn Jahren. Wird es nicht durch schriftliche Anzeige sechs Monate vor Ablauf dieses Zeitraumes gekündigt, verlängert sich seine Laufzeit um jeweils weitere fünf Jahre.
- (2) Im Falle der Kündigung dieses Abkommens gelten für Investitionen, die vor seiner Kündigung getätigt wurden, die in den Artikeln I bis II enthaltenen Bestimmungen noch während der Dauer von zehn Jahren.

Geschlossen zu Bern, am 5. Oktober 1990, in zwei Originalen, in deutscher, tschechischer und englischer Sprache, wobei jeder Text gleichermassen verbindlich ist. Im Falle von Abweichungen geht der englische Text vor.

Für die Tschechische und Slovakische Föderative Republik:

[Signed — Signé]¹

Für die Schweizerische Eidgenossenschaft:

[Signed — Signé]²

¹ Signed by Václav Klaus — Signé par Václav Klaus.

² Signed by Jean-Pascal Delamuraz — Signé par Jean-Pascal Delamuraz.

PROTOKOLL

Bei der Unterzeichnung des Abkommens zwischen der Tschechischen und Slowakischen Föderativen Republik und der Schweizerischen Eidgenossenschaft über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Investitionen haben die bevollmächtigten Unterzeichner bezüglich Artikel 1 folgende Klarstellung vereinbart, die einen integrierenden Bestandteil des Abkommens bildet:

- (1) Ein Investor im Sinne des Artikels 1, Absatz (1), lit. c) kann von der Vertragspartei, auf deren Gebiet die Investition getätigt worden ist oder werden soll, ersucht werden, den Nachweis der Kontrolle über die betreffende Investition zu erbringen, damit er als Investor der anderen Vertragspartei anerkannt werden kann.
- (2) Investoren gemäss Artikel 1, Absatz (1), lit. c) können keinen Anspruch gestützt auf Artikel 6 des Abkommens geltend machen, sofern gemäss einer ähnlichen Bestimmung in einem anderen Investitionsschutzabkommen der Vertragspartei, auf deren Gebiet die Investition getätigt worden ist, Entschädigung geleistet worden ist.

Geschehen zu Bern, am 5. Oktober 1990, in zwei Originalen, in deutscher, tschechischer und englischer Sprache, wobei jeder Text gleichermaßen verbindlich ist. Im Falle von Abweichungen geht der englische Text vor.

Für die Tschechische und Slowakische Föderative Republik:

[Signed — Signé]¹

Für die Schweizerische Eidgenossenschaft:

[Signed — Signé]²

¹ Signed by Václav Klaus — Signé par Václav Klaus.

² Signed by Jean-Pascal Delamuraz — Signé par Jean-Pascal Delamuraz.

AGREEMENT¹ BETWEEN THE CZECH AND SLOVAK FEDERAL REPUBLIC AND THE SWISS CONFEDERATION ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

PREAMBLE

The Czech and Slovak Federal Republic and the Swiss Confederation,
Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,
Intending to create and maintain favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,
Recognizing the need to promote and protect foreign investments with the aim to foster the economic prosperity of both States,
Considering the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe,²
Have agreed as follows:

Article 1

DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

- (1) The term “investor” refers with regard to either Contracting Party to
 - (a) Natural persons who are nationals of that Contracting Party in accordance with its laws;
 - (b) Legal entities, including companies, corporations, business associations and other organisations, which are constituted or otherwise duly organised under the law of that Contracting Party and have their seat, together with real economic activities, in the territory of that same Contracting Party;
 - (c) Legal entities established under the law of any country which are, directly or indirectly, controlled by nationals of that Contracting Party or by legal entities having their seat, together with real economic activities, in the territory of that Contracting Party.
- (2) The term “investments” shall include every kind of assets and particularly:
 - (a) Movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as servitudes, mortgages, liens, pledges;
 - (b) Shares, parts or any other kinds of participation in companies;
 - (c) Claims and rights to any performance having an economic value;
 - (d) Copyrights, industrial property rights (such as patents, utility models, industrial designs or models, trade or service marks, trade names, indications of origin), know-how and goodwill;

¹ Came into force on 7 August 1991, the date on which the Contracting Parties had notified each other of the completion of the constitutional requirements, in accordance with article 12 (1).

² *International Legal Materials*, vol. 14 (1975), p. 1292 (American Society of International Law).

(e) Concessions under public law, including concessions to search for, extract or exploit natural resources as well as all other rights given by law, by contract or by decision of the authority in accordance with the law.

(3) The term “returns” means the amounts yielded by an investment and in particular though not exclusively includes profits, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.

Article 2

SCOPE OF APPLICATION

(1) The present Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party by investors of the other Contracting Party, if the investments have been made later than 1st January 1950 in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

(2) The present Agreement shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties with respect to investments that are not within the scope of the Agreement.

Article 3

PROMOTION, ADMISSION

(1) Each Contracting Party shall in its territory promote investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.

(2) When a Contracting Party shall have admitted an investment on its territory, it shall, in accordance with its laws and regulations, grant the necessary permits in connection with such an investment and with the carrying out of licensing agreements and contracts for technical, commercial or administrative assistance. Each Contracting Party shall, whenever needed, endeavour to issue the necessary authorizations concerning the activities of consultants and other qualified persons of foreign nationality.

Article 4

PROTECTION, TREATMENT

(1) Each Contracting Party shall protect within its territory investments made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale and liquidation of such investments. In particular, each Contracting Party shall issue the necessary authorizations mentioned in Article 3, paragraph (2) of this Agreement.

(2) Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment within its territory of the investments of the investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favourable than that granted by each Contracting Party to the investments made within its territory by its own investors or than that granted by each Contracting Party to the investments within its territory by investors of the most favoured nation, if this latter treatment is more favourable. Joint ventures in

which investors of both Contracting Parties participate shall enjoy the aforementioned treatment as economic entity.

(3) The treatment of the most favoured nation shall apply to privileges which either Contracting Party accords to investors of a third State by virtue of a double taxation agreement or an agreement establishing a free trade area, a customs union or a common market.

Article 5

FREE TRANSFER

(1) Each Contracting Party in whose territory investments have been made by investors of the other Contracting Party shall grant those investors the free transfer of the payments relating to these investments, particularly of:

- (a) Returns on investments;
- (b) Amounts relating to loans incurred for the investment;
- (c) Additional contributions of capital necessary for the maintenance or development of the investment;
- (d) The proceeds, including possible capital appreciation, arising from the sale or the partial or total liquidation of the investment.

(2) For the transfer in accordance with paragraph (1) of this Article investors shall be entitled to purchase, at the official exchange rate, any amount of foreign currency.

Article 6

DISPOSSESSION, COMPENSATION

(1) Neither of the Contracting Parties shall take, either directly or indirectly, measures of expropriation, nationalization or any other measure having the same nature or the same effect against investments of investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest, on a non discriminatory basis, and under due process of law, and provided that provisions be made for effective and adequate compensation. The amount of compensation, interest included, shall be settled in the currency of the country of origin of the investment and paid without delay to the person entitled thereto without regard to its residence or domicile.

(2) The investors of one Contracting Party whose investments have suffered losses due to a war or any other armed conflict, revolution, state of emergency or rebellion, which took place in the territory of the other Contracting Party shall benefit, on the part of this latter, from a treatment in accordance with Article 4, paragraph (2) of this Agreement as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement.

Article 7

MORE FAVOURABLE PROVISIONS

If provisions contained in the legislation of either Contracting Party entitle the investor to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, those provisions shall prevail over the terms set forth by this Agreement.

Article 8

PRINCIPLE OF SUBROGATION

If a Contracting Party makes a payment to a national or company pursuant to a guarantee it has granted in respect to an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or title of such national or company to the former Contracting Party and the subrogation of the former Contracting Party to any such right or title.

Article 9

DISPUTES BETWEEN A CONTRACTING PARTY AND AN INVESTOR OF THE OTHER CONTRACTING PARTY

(1) For the purpose of solving disputes with respect to investments between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party and without prejudice to Article 10 of this Agreement (Disputes between Contracting Parties), consultations will take place between the parties concerned.

(2) If these consultations do not result in a solution within six months, the dispute shall upon request of the investor be submitted to an arbitral tribunal. Such arbitral tribunal shall be established as follows:

(a) The arbitral tribunal shall be constituted for each individual case. Unless the parties to the dispute have agreed otherwise, each of them shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a national of a third State. The arbitrators are to be appointed within two months of the receipt of the request for arbitration and the chairman is to be nominated within further two months.

(b) If the periods specified in paragraph (a) of this Article have not been observed, either party to the dispute may, in the absence of any other arrangements, invite the President of the Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce in Paris to make the necessary appointments. If the President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of a Contracting Party the provisions in paragraph (5) of Article 10 of this Agreement shall be applied *mutatis mutandis*.

(c) Unless the parties to the dispute have agreed otherwise, the tribunal shall determine its procedure. Its decisions are final and binding. Each Contracting Party shall ensure the recognition and execution of the arbitral award.

(d) Each party to the dispute shall bear the costs of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the costs of the chairman and the remaining cost shall be borne in equal parts by both parties to the

dispute. The tribunal may, however, in its award decide on a different proportion of costs to be borne by the parties and this award shall be binding on both parties.

(3) In the event of both Contracting Parties having become members of the Convention of Washington of March 18, 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States,¹ disputes under this Article may, upon request of the investor, as an alternative to the procedure mentioned in paragraph 2 of this Article, be submitted to the International Center for Settlement of Investment Disputes.

(4) The Contracting State which is a party to the dispute shall at no time whatever during a procedure specified in paragraphs (2) and (3) of this Article or during the execution of the respective sentence assert as a defense the fact that the investor has received compensation under an insurance contract covering the whole or part of the incurred damage.

(5) Neither Contracting State shall pursue through diplomatic channels a dispute submitted to arbitration, unless the other Contracting State does not abide by or comply with the award rendered by an arbitral tribunal.

Article 10

DISPUTES BETWEEN CONTRACTING PARTIES

(1) Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be settled through diplomatic channels.

(2) If both Contracting Parties cannot reach an agreement within twelve months after the beginning of the dispute between themselves, the latter shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal of three members. Each Contracting Party shall appoint one arbitrator, and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a national of a third State.

(3) If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(4) If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the latter shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(5) If, in the cases specified under paragraphs (3) and (4) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the latter is prevented or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a national of either Contracting Party.

(6) Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its procedure.

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

(7) The decisions of the tribunal are final and binding for each Contracting Party.

Article 11

OBSERVANCE OF COMMITMENTS

Either Contracting Party shall constantly guarantee the observance of the commitments it has entered into with respect to the investments of the investors of the other Contracting Party.

Article 12

FINAL PROVISIONS

(1) This Agreement shall enter into force on the day when both Contracting Parties have notified each other that they have complied with the constitutional requirements for the conclusion and entry into force of international agreements, and shall remain binding for a period of ten years. Unless written notice of termination is given six months before the expiration of this period, the Agreement shall be considered as renewed on the same terms for a period of five years, and so forth.

(2) In case of official notice as to the termination of the present Agreement, the provisions of Articles 1 to 11 shall continue to be effective for a further period of ten years for investments made before official notice was given.

DONE at Berne, on October 5, 1990, in two originals, in German, Czech and English, each text being equally authentic. In case of divergency the English text shall prevail.

For the Czech and Slovak Federal Republic:

[Signed — Signé]¹

For the Swiss Confederation:

[Signed — Signé]²

¹ Signed by Václav Klaus — Signé par Václav Klaus.

² Signed by Jean-Pascal Delamuraz — Signé par Jean-Pascal Delamuraz.

PROTOCOL

On signing the Agreement between the Czech and Slovak Federal Republic and the Swiss Confederation on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, the undersigned plenipotentiaries have, in relation to Article 1, agreed on the following clarification, which shall be regarded as an integral part of the said Agreement.

(1) An investor according to Article 1, paragraph (1), letter (c), may be required to submit proof of such control in order to be recognized by the Contracting Party in the territory of which the investment has been or is to be made as an investor of the other Contracting Party.

(2) Investors referred to in Article 1, paragraph (1), letter (c), may not raise a claim based on Article 6 of this Agreement if compensation has been paid pursuant to a similar provision in another Investment Protection Agreement concluded by the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

DONE at Berne, on October 5, 1990, in two originals, in German, Czech and English, each text being equally authentic. In case of divergency the English text shall prevail.

For the Czech and Slovak Federal Republic:

[Signed — Signé]¹

For the Swiss Confederation:

[Signed — Signé]²

¹ Signed by Václav Klaus — Signé par Václav Klaus.

² Signed by Jean-Pascal Delamuraz — Signé par Jean-Pascal Delamuraz.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LA CONFÉDÉRATION SUISSE ET LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE TCHÈQUE ET SLOVAQUE CONCERNANT LA PROMOTION ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

PRÉAMBULE

La République Fédérative Tchèque et Slovaque et la Confédération suisse,

Désireuses d'intensifier la coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux Etats,

Dans l'intention de créer et de maintenir des conditions favorables aux investissements des investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant la nécessité d'encourager et de protéger les investissements étrangers en vue de promouvoir la prospérité économique des deux Etats,

Vu l'Acte Final de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe²,

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

1) Le terme « investisseur » désigne, en ce qui concerne chaque Partie contractante,

a) Les personnes physiques qui, d'après la législation de cette Partie contractante, sont considérées comme ses nationaux;

b) Les entités juridiques, y compris les sociétés, les sociétés enregistrées, les sociétés de personnes et autres organisations, qui sont constituées ou organisées de toute autre manière conformément à la législation de cette Partie contractante, et qui ont leur siège, en même temps que des activités économiques réelles, sur le territoire de cette même Partie contractante;

c) Les entités juridiques établies conformément à la législation d'un quelconque pays, qui sont contrôlées, directement ou indirectement, par des nationaux de cette Partie contractante ou par des entités juridiques ayant leur siège, en même temps que des activités économiques réelles, sur le territoire de cette Partie contractante.

¹ Entré en vigueur le 7 août 1991, date à laquelle les Parties contractantes s'étaient notifié l'accomplissement des procédures constitutionnelles requises, conformément au paragraphe 1 de l'article 12.

² *Documents d'actualité internationale*, nos 34-35-36 (26 août-2 et 9 septembre 1975), p. 642 (La Documentation française).

2) Le terme « investissements » englobe toutes les catégories d'avoirs et en particulier :

a) La propriété de biens meubles et immeubles, ainsi que tous les autres droits réels, tels que servitudes, charges foncières, gages immobiliers et mobiliers;

b) Les actions, parts sociales et autres formes de participation dans des sociétés;

c) Les créances monétaires et droits à toute prestation ayant une valeur économique;

d) Les droits d'auteur, droits de propriété industrielle (tels que brevets, modèles d'utilité, dessins ou modèles industriels, marques de fabrique ou de commerce, marques de service, noms commerciaux, indications de provenance), savoir-faire et clientèle;

e) Les concessions, y compris les concessions de recherche, d'extraction ou d'exploitation des ressources naturelles, ainsi que tout autre droit conféré par la loi, par contrat ou par décision de l'autorité en application de la loi.

3) Le terme « revenu » désigne les montants issus d'un investissement et inclut en particulier, mais pas exclusivement, les bénéfices, intérêts, gains en capital, dividendes, redevances ou émoluments.

Article 2

CHAMP D'APPLICATION

1) Le présent Accord est applicable aux investissements effectués sur le territoire d'une Partie contractante par des investisseurs de l'autre Partie contractante, si ces investissements ont été faits après le 1er janvier 1950 en conformité avec les lois et règlements de la première Partie contractante.

2) Le présent Accord n'affectera pas les droits ni les obligations des Parties contractantes en ce qui concerne les investissements ne tombant pas sous son champ d'application.

Article 3

PROMOTION ET ADMISSION

1) Chaque Partie contractante encouragera sur son territoire les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante et admettra ces investissements conformément à ses lois et règlements.

2) Lorsqu'elle aura admis un investissement sur son territoire, chaque Partie contractante délivrera, conformément à ses lois et règlements, les autorisations qui seraient nécessaires en relation avec cet investissement, y compris avec l'exécution de contrats de licence, d'assistance technique, commerciale ou administrative. Chaque Partie contractante veillera à délivrer, chaque fois que cela sera nécessaire, les autorisations requises en ce qui a trait aux activités de consultants ou d'autres personnes qualifiées de nationalité étrangère.

Article 4

PROTECTION, TRAITEMENT

1) Chaque Partie contractante protégera sur son territoire les investissements effectués conformément à ses lois et règlements par des investisseurs de l'autre Partie contractante et n'entravera pas, par des mesures injustifiées ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance, l'accroissement, la vente et la liquidation de tels investissements. En particulier, chaque Partie contractante délivrera les autorisations visées à l'article 3, alinéa 2, du présent Accord.

2) Chaque Partie contractante assurera sur son territoire un traitement juste et équitable aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante. Ce traitement ne sera pas moins favorable que celui accordé par chaque Partie contractante à des investissements effectués sur son territoire par ses propres investisseurs ou que celui accordé par chaque Partie contractante à des investissements effectués sur son territoire par les investisseurs de la nation la plus favorisée, si ce dernier traitement est plus favorable. Les entreprises conjointes auxquelles participent des investisseurs des deux Parties contractantes jouiront en tant qu'entités économiques du traitement susmentionné.

3) Le traitement de la nation la plus favorisée ne s'appliquera pas aux privilèges qu'une Partie contractante accorde aux investisseurs d'un Etat tiers en vertu d'un accord relatif à la double imposition ou d'un accord établissant une zone de libre-échange, une union douanière ou un marché commun.

Article 5

LIBRE TRANSFERT

1) Chacune des Parties contractantes, sur le territoire de laquelle des investisseurs de l'autre Partie contractante ont effectué des investissements, accordera à ces investisseurs le libre transfert des paiements afférents à ces investissements, notamment :

- a) Des revenus des investissements;
- b) Des montants relatifs aux emprunts contractés pour l'investissement;
- c) Des apports supplémentaires de capitaux nécessaires à l'entretien ou au développement des investissements;
- d) Du produit de la vente ou de la liquidation partielle ou totale d'un investissement, y compris l'appréciation éventuelle du capital.

2) Pour le transfert en vertu de l'alinéa 1 du présent article, les investisseurs ont le droit d'acheter au taux de change officiel tout montant de devises étrangères.

Article 6

DÉPOSSESSION, INDEMNISATION

1) Aucune des Parties contractantes ne prendra, directement ou indirectement, des mesures d'expropriation, de nationalisation ou toute autre mesure ayant le même caractère ou le même effet, à l'encontre des investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante, si ce n'est pour des raisons d'intérêt public et à con-

dition que ces mesures ne soient pas discriminatoires, qu'elles soient conformes aux prescriptions légales et qu'elles donnent lieu au paiement d'une indemnité effective et adéquate. Le montant de l'indemnité, intérêt compris, sera réglé dans la monnaie du pays d'origine de l'investissement et sera versé sans retard à l'ayant droit, sans égard à son domicile ou à son siège.

2) Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements auront subi des pertes dues à la guerre ou à tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence ou révolte, survenus sur le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficieront, de la part de cette dernière, d'un traitement conforme à l'article 4, alinéa 2, du présent Accord en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la compensation ou toute autre forme de règlement.

Article 7

CONDITIONS PLUS FAVORABLES

Les dispositions de la législation de chaque Partie contractante qui accorderaient à l'investisseur un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord l'emporteront sur les termes de ce dernier.

Article 8

SUBROGATION

Dans le cas où l'une des Parties contractantes a effectué un paiement à l'un de ses nationaux ou à une société en vertu d'une garantie accordée pour un investissement effectué sur le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière reconnaîtra la cession de tout droit ou titre de ce national ou de cette société à la première Partie contractante et la subrogation de la première Partie contractante dans de tels droits ou de tels titres.

Article 9

DIFFÉRENDS ENTRE UNE PARTIE CONTRACTANTE ET UN INVESTISSEUR DE L'AUTRE PARTIE CONTRACTANTE

1) Afin de trouver une solution aux différends relatifs à des investissements entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante et sans préjudice de l'article 10 du présent Accord (Différends entre Parties contractantes), des consultations auront lieu entre les parties concernées.

2) Si ces consultations n'apportent pas de solution dans un délai de six mois, le différend sera, à la requête de l'investisseur, soumis à un tribunal arbitral. Un tel tribunal arbitral sera constitué comme suit :

a) Le tribunal arbitral est constitué pour chaque cas particulier. A moins que les parties au différend n'en disposent autrement, chacune d'elles désigne un arbitre et ces deux arbitres nomment un président qui doit être ressortissant d'un Etat tiers. Les arbitres doivent être désignés dans un délai de deux mois dès réception de la requête de soumettre le différend à l'arbitrage et le président doit être nommé dans les deux mois suivants.

b) Si les délais mentionnés sous la lettre *a* du présent article n'ont pas été observés, chaque partie au différend peut, en l'absence de tout autre accord, inviter le Président du Tribunal Arbitral de la Chambre Internationale de Commerce de Paris à procéder aux désignations nécessaires. Si le Président est empêché d'exercer cette fonction ou s'il est ressortissant d'une Partie contractante, les dispositions de l'alinéa 5 de l'article 10 du présent Accord sont applicables *mutatis mutandis*.

c) A moins que les parties au différend n'en disposent autrement, le tribunal fixe lui-même sa procédure. Ses décisions sont définitives et obligatoires. Chaque Partie contractante reconnaît et assure l'exécution de la sentence arbitrale.

d) Chaque partie au différend supporte les frais de son propre membre du tribunal ainsi que sa représentation dans la procédure d'arbitrage; les frais du président et les frais restants sont supportés à parts égales par les deux parties au différend. Le tribunal peut néanmoins décider dans sa sentence que l'une des parties au différend devra supporter une part différente des frais et cette décision sera obligatoire pour les deux parties.

3) Lorsque les deux Parties contractantes seront parties à la Convention du 18 mars 1965 pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats¹, les différends pourront, à la requête de l'investisseur, être soumis au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements en lieu et place de la procédure prévue à l'alinéa 2 du présent article.

4) L'Etat contractant qui est partie au différend ne pourra, à aucun moment durant la procédure prévue aux alinéas 2 et 3 du présent article ou durant l'exécution de la sentence en question, exciper du fait que l'investisseur a reçu, en vertu d'un contrat d'assurance, une indemnité couvrant tout ou une partie du dommage causé.

5) Aucun Etat contractant ne poursuivra par la voie diplomatique un différend soumis à l'arbitrage, à moins que l'autre Etat contractant ne se conforme pas à la sentence rendue par un tribunal arbitral.

Article 10

DIFFÉRENDS ENTRE PARTIES CONTRACTANTES

1) Les différends entre Parties contractantes au sujet de l'interprétation ou de l'application des dispositions du présent Accord seront réglés par la voie diplomatique.

2) Si les deux Parties contractantes ne parviennent pas à un règlement dans les douze mois à compter de la naissance du différend, ce dernier sera soumis, à la requête de l'une ou de l'autre Partie contractante, à un tribunal arbitral composé de trois membres. Chaque Partie contractante désignera un arbitre. Les deux arbitres ainsi désignés nommeront un président qui devra être ressortissant d'un Etat tiers.

3) Si l'une des Parties contractantes n'a pas désigné son arbitre et qu'elle n'a pas donné suite à l'invitation adressée par l'autre Partie contractante de procéder dans les deux mois à cette désignation, l'arbitre sera nommé, à la requête de cette dernière Partie contractante, par le Président de la Cour internationale de Justice.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

4) Si les deux arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix du président dans les deux mois suivant leur désignation, ce dernier sera nommé, à la requête de l'une ou de l'autre Partie contractante, par le Président de la Cour internationale de Justice.

5) Si, dans les cas prévus aux alinéas 3 et 4 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché d'exercer son mandat ou s'il est ressortissant de l'une des Parties contractantes, les nominations seront faites par le Vice-président et, si ce dernier est empêché ou s'il est ressortissant de l'une des Parties contractantes, elles le seront par le membre le plus ancien de la Cour qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes.

6) A moins que les Parties contractantes n'en disposent autrement, le tribunal fixe lui-même sa procédure.

7) Les décisions du tribunal sont définitives et obligatoires pour les Parties contractantes.

Article 11

RESPECT DES ENGAGEMENTS

Chacune des Parties contractantes assure à tout moment le respect des engagements assumés par elle à l'égard des investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 12

DISPOSITIONS FINALES

1) Le présent Accord entrera en vigueur le jour où les deux Parties contractantes se seront notifiées que les formalités constitutionnelles requises pour la conclusion et la mise en vigueur d'accords internationaux ont été accomplies; il restera valable pour une durée de 10 ans. S'il n'est pas dénoncé par écrit six mois avant l'expiration de cette période, il sera considéré comme renouvelé aux mêmes conditions pour une durée de cinq ans, et ainsi de suite.

2) En cas de dénonciation, les dispositions prévues aux alinéas 1 à 11 du présent Accord s'appliqueront encore pendant une durée de dix ans aux investissements effectués avant la dénonciation.

FAIT à Berne, le 5 octobre 1990, en deux originaux, en allemand, tchèque et anglais, chaque texte faisant également foi. En cas de divergence, le texte anglais prévaudra.

Pour la République Fédérative Tchèque et Slovaque :

[VÁCLAV KLAUS]

Pour la Confédération Suisse :

[JEAN-PASCAL DELAMURAZ]

PROCOLE

En signant l'accord entre la République Fédérative Tchèque et Slovaque et la Confédération Suisse concernant la promotion et la protection réciproques des investissements, les plénipotentiaires soussignés ont convenu, concernant l'article 1er, des clarifications suivantes, qui seront considérées comme partie intégrante du présent Accord :

1) Un investisseur selon l'article 1er, alinéa 1, lettre *c*, peut être requis de fournir la preuve d'un tel contrôle pour être reconnu par la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été ou sera effectué, comme un investisseur de l'autre Partie contractante.

2) Des investisseurs selon l'article 1er, alinéa 1, lettre *c*, ne peuvent émettre de revendication basée sur l'article 6 du présent Accord si une indemnité a été payée en vertu d'une disposition similaire d'un autre accord de protection des investissements conclu par la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été fait.

FAIT à Berne, le 5 octobre 1990, en deux originaux, en allemand, tchèque et anglais, chaque texte faisant également foi. En cas de divergence, le texte anglais prévaudra.

Pour la République Fédérative Tchèque et Slovaque :

[VÁCLAV KLAUS]

Pour la Confédération Suisse :

[JEAN-PASCAL DELAMURAZ]
